

Til lovforslag nr. L 3. Betænkning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 5. maj 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om undersøgelseskommissioner

Udvalget vedrørende Undersøgelsesorganer (Nordskov-udvalget) afgav i maj 1996 betænkning om undersøgelsesorganer (betænkning nr. 1315/1946). Betænkningen indeholdt et lovudkast.

Lovforslag i overensstemmelse med dette udkast blev fremsat til fri debat den 24. oktober 1996, idet forslagsstillerne fandt det rimeligst at udskyde en detaljeret realitetsbehandling til efter fremsættelsen.

Udvalget for Forretningsordenen behandlede lovforslaget i en række møder. Professor Lars Nordskov Nielsen var – og har også senere været – tilknyttet udvalget som ekspert.

Lovforslaget blev ikke færdigbehandlet i folketingsåret 1996-97. Udvalget afgav en beretning den 25. juni 1997.

Som det fremgår af beretningen, havde udvalget stillet en række spørgsmål til justitsministeren, som ministeren besvarede. Besvarelsen af nogle af disse spørgsmål - spørgsmål 20-22 - blev optrykt som bilag 1 til beretningen.

Særlige spørgsmål, der rejstes i beretningen.

Som det ligeledes fremgår af beretningen, fandt udvalget behov for en uddybende behandling af nogle spørgsmål, navnlig følgende 4 (citat fra beretningen):

»1) Belysning af konsekvenserne for undersøgelseskommissionens arbejde i tilfælde af, at der vedtages adgang til at have helt eller delvist åbne døre under kommissionsmøderne og i retsmøder i forbindelse hermed. Der tænkes navnlig på hensynet til afklaring af den undersøgte sags faktiske omstændigheder, hensynet til den eller de undersøgte personers retsstilling og retssikkerhed og hen-

synet til offentlighedens saglige indsigt. Der tænkes endvidere på, om det at åbne dørene vil bidrage til, at undersøgelsen får en mere proceslignende karakter og dermed øger indtrykket af, at der afsiges en dom. Det i Folketinget behandlede forslag har hvilet på en forudsætning om gennemførelse af arbejdet for lukkede døre, hvorfor de enkelte elementer i opbygningen af regler for kommissionens arbejde skal bedømmes i et andet lys, såfremt dørene åbnes.

- 2) Inddragelsen af bl.a statslige selskaber under området for undersøgelseskommissioners virke giver anledning til en række parallelle overvejelser om relationerne til andre lovgivningsområder, herunder forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen m.v. Det fra flere sider understregede ønske om at lade lovforslaget erstatte de hidtidige regler i retsplejelovens § 21 og § 21 a vil indebære en række konsekvensændringer, dels i selve loven om undersøgelseskommissioner, dels i anden lovgivning.
- 3) Lovens virkning på Færøerne og i Grønland. Der er grund til forud for en vedtagelse af lovgivning af denne art at have afklaret, om personer og myndigheder på Færøerne og i Grønland kan inddrages i sådanne undersøgelser. En sådan afklaring bør finde sted i samarbejde med hjemmestyremyndighederne på Færøerne og i Grønland.
- 4) Uden for lovforslaget ligger endvidere afklaring af de spørgsmål, der knytter sig til Folketingets opfølgning på de beretninger, der måtte komme fra fremtidige undersøgelseskommissioner.«